

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI
W ŁUKOWIE

PROGRAM WYCHOWAWCZO PROFILAKTYCZNY

Uchwała Rady Rodziców z dnia 25 września 2023r.

Program wychowawczo-profilaktyczny

I Liceum Ogólnokształcącego im. T. Kościuszki w Łukowie

I. PODSTAWA PRAWNA:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471 oraz z 2009 r. Nr 114, poz. 946)
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (Dz. U. z 1991r. nr 120, poz. 526)
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, 1234, 1586 i 1672).
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 oraz z 2023 r. poz. 1234)
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, 1672 i 1718),
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach,
7. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604)
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. poz. 467, z 2020 r. poz. 1248, z 2021 r. poz. 1537, z 2022 r. poz. 622 i 1705 oraz z 2023 r. poz. 314 i 1755)
10. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123)
11. Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165, 240, 535 i 803),
12. Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939)
13. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 957),
14. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289, 535 i 1606)
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1449)
16. Statut I LO im. T. Kościuszki w Łukowie, wewnętrzne regulaminy, procedury.

II. WSTĘP

Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. **Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej.** Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Został dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego

III. SYLWETKA ABSOLWENTA

Uczeń I Liceum Ogólnokształcącego kultywuje wartości reprezentowane przez patrona szkoły - Tadeusza Kościuszkę. Jednocześnie ma świadomość ich głębokiej zgodności z ideami wynikającymi z przynależności do wspólnoty europejskiej, kierującej się zasadami kultury śródziemnomorskiej i judeochrześcijańskiej. Najważniejszą z nich jest wolność, prowadząca do wszechstronnego i harmonijnego rozwoju osobowości.

Absolwent liceum:

1. Jest wierny zasadom i wyznawanym ideałom. Odważnie ich broni, ale nie zamyka się na inne idee. Jest tolerancyjny ze względu na szacunek dla godności osoby ludzkiej.
2. Szanuje tradycje i język ojczysty. Docenia wartości kultury swojego kraju. Jednocześnie rozwija w sobie wrażliwość. Kieruje się empatią i współczuciem. Ma potrzebę niesienia pomocy słabszym i potrzebującym.
3. Jest świadomym swoich obowiązków patriotą. Zna i rozumie historię swojego kraju i dokonania swojego narodu. Angażuje się w życie społeczne. Pracuje nad własnym rozwojem, mając świadomość bycia członkiem większej wspólnoty. Jest za nią odpowiedzialny.
4. Szanuje ludzi, z którymi się styka. Ceni wysiłki rodziców, wychowawców, nauczycieli i pozostałych pracowników szkoły. Rozumie wartość autorytetów i hierarchii. Cechuje go wysoka kultura osobista.
5. Dbą o swój rozwój intelektualny, emocjonalny, fizyczny i duchowy. Wciąż nabywa nowe umiejętności. Chętnie się uczy. Jest twórczy, niezależny i odważny. Potrzeba uczenia się towarzyszy mu nieustannie. Dbą o zdrowie, unika używek, jest zwolennikiem hasła: „W zdrowym ciele zdrowy duch”.
6. Szanuje mienie szkoły i dorobek materialny jako świadectwo pracy i poświęcenia człowieka. Jest wrażliwy na piękno. Ceni przyrodę i podejmuje działania na rzecz środowiska naturalnego.
7. Jest krytyczny i wymagający. Umie obiektywnie oceniać swoje słabe i silne strony oraz wyciągać wnioski. Wykorzystuje je do pracy nad sobą.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do wszystkich uczniów I Liceum Ogólnokształcącego im. T. Kościuszki w Łukowie i dostosowany do ich potrzeb rozwojowych. Adresatami programu są również rodzice uczniów, nauczyciele, pracownicy administracji i obsługi szkoły oraz lokalna społeczność.

Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

V. CEL PROGRAMU

1. Głównym celem programu jest zwiększenie skuteczności działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych wśród uczniów, ich rodziców (opiekunów) oraz nauczycieli i pracowników szkoły na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkole.
2. Szczegółowe cele programu wychowawczo - profilaktycznego:
 - 1) dbanie o wszechstronny rozwój ucznia, uwzględniający sferę rozwoju fizycznego, emocjonalnego, intelektualnego, duchowego i społecznego,
 - 2) wspieranie uczniów w dążeniu do rozwoju indywidualnego, do rozwoju zdolności, zainteresowań i świadomego stosunku do siebie i innych osób,
 - 3) wzmacnianie motywacji uczniów do zdobywania wiedzy i systematycznego uczęszczania na zajęcia lekcyjne,
 - 4) wyposażenie uczniów w umiejętności i wiadomości kluczowe, takie jak : umiejętność samokształcenia, komunikacji, empatii, podejmowania decyzji, radzenia sobie ze stresem, korzystania z nowoczesnej technologii,
 - 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole,
 - 6) budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów, nauczycieli i rodziców,
 - 7) wzmacnianie postaw i zachowań społecznie pożądanych, warunkujących odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie,
 - 8) dbałość o kulturę zachowania i języka ojczystego,
 - 9) kształtowanie humanistycznej i patriotycznej postawy uczniów,
 - 10) umożliwianie uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, religijnej, etnicznej i językowej stosując zasadę wolności i tolerancji,
 - 11) wychowanie na świadomych, twórczych i odpowiedzialnych obywateli państwa i Europy
 - 12) promowanie trybu życia zapewniającego zdrowie psychiczne i fizyczne oraz bezpieczeństwo w dorastaniu do dorosłego i odpowiedzialnego życia,
 - 13) wyrabianie nawyków dbania o własny rozwój fizyczny, zdrowie, higienę psychiczną i właściwą organizację czasu wolnego,
 - 14) kształtowanie postaw odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych oraz reagowania na niepożądane zjawiska i zachowania.

VI. DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE I PROFILAKTYCZNE

1. Działania wychowawczo – profilaktyczne prowadzone są w 4 obszarach:
 - 1) rozwoju społecznego,
 - 2) rozwoju intelektualnego,
 - 3) rozwoju moralnego,
 - 4) zdrowia psychofizycznego.
2. Obejmują w szczególności następujące zadania:
 - 1) kształtowanie i utrwalanie postaw patriotyczno – obywatelskich,
 - 2) kształtowanie i pielęgnowanie tradycji szkolnych,
 - 3) upowszechnianie świadomości prawnej wśród uczniów,
 - 4) upowszechnianie form samodzielności i samorządności młodzieży,
 - 5) kształtowanie aktywnej postawy wobec problemów środowiska lokalnego,
 - 6) kształtowanie rozwoju kariery zawodowej,
 - 7) działania wspierające funkcjonowanie rodziny,
 - 8) doskonalenie kompetencji społecznych,
 - 9) troska o kulturę życia codziennego, kształtowanie nawyków dobrego zachowania i właściwego wykorzystania czasu wolnego,
 - 10) kształtowanie postaw moralnych i właściwej hierarchii wartości,
 - 11) kształtowanie postaw religijnych,
 - 12) promowanie udziału młodzieży w kulturze,
 - 13) rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród młodzieży,
 - 14) rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów,
 - 15) wzmacnianie poczucia własnej wartości i budowania adekwatnej samooceny uczniów,
 - 16) promowanie zdrowego trybu życia poprzez kulturę fizyczną i sport,
 - 17) kształtowanie postaw prozdrowotnych,
 - 18) dbanie o higienę procesu nauczania,
 - 19) promocja zdrowego stylu życia, dbałość o zdrowie psychiczne i fizyczne.

VII. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

Działania profilaktyczne podejmowane w szkole mają za zadanie:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia, ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich substancji psychoaktywnych (profilaktyka uniwersalna);
- 2) wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażenia na wystąpienie zachowań ryzykownych (profilaktyka selektywna);
- 3) wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków psychoaktywnych (profilaktyka wskazująca).

VIII. SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Zadania programu wychowawczo - profilaktycznego realizowane są poprzez:

- 1) zajęcia psychoedukacyjne i wychowawcze dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 2) koła zainteresowań, artystycznych, sportowych i innych,
- 3) programy profilaktyczne,

- 4) stosowanie aktywnych metod pracy na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych (interaktywne wykłady, psychodramy, ćwiczenia, treningi interpersonalne, projekty, warsztaty, debaty),
- 5) warsztaty i szkolenia dla uczniów, rodziców i nauczycieli organizowane przez instytucje wspierające Liceum,
- 6) doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 7) akcje i kampanie społeczne np.: „Dzień bez papierosa”, „Światowy Dzień Walki z AIDS”, „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi”; „Dzień Bezpiecznego Internetu”, „Światowy Dzień Życzliwości”,
- 8) spektakle, koncerty profilaktyczne, happeningi, inscenizacje oraz imprezy edukacyjne i profilaktyczne o tematyce antyalkoholowej, antynarkotykowej i przeciw innym zagrożeniom,
- 9) konkursy promujące zdrowy styl życia, olimpiady i zawody sportowe,
- 10) wycieczki,
- 11) konkursy przedmiotowe, olimpiady i zawody sportowe,
- 12) badania kontrolne i szczepienia.

IX. INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE SZKOŁĘ W DZIAŁANIACH WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH

- 1) Starostwo Powiatowe w Łukowie;
- 2) Kuratorium Oświaty w Lublinie;
- 3) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Łukowie;
- 4) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 5) Komenda Powiatowa Policji w Łukowie;
- 6) Państwowa Straż Pożarna;
- 7) media lokalne;
- 8) Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Łukowie;
- 9) SP ZOZ w Łukowie;
- 10) domy opieki społecznej;
- 11) domy dziecka;
- 12) Łukowski Ośrodek Kultury;
- 13) parafie rzymskokatolickie;
- 14) uczelnie wyższe;
- 15) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
- 16) Specjalistyczny Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Rodzinnego w Łukowie;
- 17) fundacje i stowarzyszenia.

X. WYKAZ STAŁYCH ŚWIĄT I UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH

- 1) uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego,
- 2) ślubowanie klas pierwszych,
- 3) Dzień Edukacji Narodowej,
- 4) Narodowe Święto Niepodległości,
- 5) Święto Patrona Szkoły,

- 6) pożegnanie absolwentów,
- 7) szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- 8) zakończenie roku szkolnego.

Szczegółowy terminarz uroczystości szkolnych w załączeniu.

XI. PROJEKTOWANE EFEKTY WDROŻENIA PROGRAMU

1. Utrzymanie wizerunku szkoły przyjaznej i bezpiecznej.
2. Poprawa frekwencji uczniów na lekcjach.
3. Właściwe zachowanie uczniów wobec kolegów i dorosłych, zminimalizowanie zjawiska agresji w szkole (w tym agresji słownej i wulgaryzmów).
4. Wzrost świadomości i wiedzy uczniów na temat negatywnych skutków palenia papierosów, picia alkoholu i eksperymentowania ze środkami zmieniającymi świadomość (w tym używania aplikatorów typu e-papieros).
5. Zwiększenie wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie stosowania różnorodnych metod pracy oraz form pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
6. Stosowanie przez wszystkich pracowników szkoły jednolitych procedur w celu szybkiej i adekwatnej interwencji.
7. Stworzenie warunków dla uczniów i rodziców do korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole oraz pomoc w uzyskaniu wsparcia instytucji profesjonalnych.
8. Zbudowanie (utrzymanie) przyjaznych relacji pomiędzy uczniami i ich rówieśnikami oraz uczniami a osobami dorosłymi.
9. Umiejętność porozumiewania się i utrzymywania dobrych relacji z innymi ludźmi.
10. Wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych, podejmowania odpowiedzialnych decyzji z punktu widzenia wyboru przyszłej drogi życiowej, przestrzegania prawa, zdrowia fizycznego i psychicznego oraz bezpieczeństwa osobistego.
11. Sprawne funkcjonowanie uczniów w życiu osobistym i społecznym.
12. Ukształtowanie postaw społecznie pożądanych, nastawionych na współdziałanie i szacunek do drugiego człowieka oraz umiejętność wspierania innych.
13. Ukształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich.
14. Stworzenie warunków do indywidualnego rozwoju uzdolnień i zainteresowań uczniów, poszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych.
15. Wykształcenie u uczniów umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych.
16. Wykształcenie umiejętności odmowy asertywnej i radzenie sobie z presją grupy i środowiska.
17. Organizowanie i aktywne uczestnictwo w indywidualnych i zespołowych formach aktywności sportowej, rekreacyjnej i turystycznej.
18. Stosowanie różnorodnych form relaksu po pracy umysłowej i fizycznej.
19. Znajomość zasad postępowania w przypadku zagrożeń.
20. Umiejętność udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w stanach zagrażających życiu i zdrowiu człowieka.
21. Znajomość głównych czynników sprzyjających i zagrażających zdrowiu człowieka oraz przyczyn najczęstszych zaburzeń i chorób.

XII. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO -PROFILAKTYCZNEGO

1. Ewaluacji dokonuje się na zakończenie roku szkolnego, wykorzystując wybrane narzędzia:
 - 1) ankiety,
 - 2) rozmowy i wywiady,
 - 3) obserwacje,
 - 4) analizy wyników nauczania i frekwencji,
 - 5) sprawozdania z pracy wychowawczej w poszczególnych klasach, z pracy pedagoga, psychologa i inne,
 - 6) dokumentację pomocy psychologiczno - pedagogicznej udzielanej w szkole.
2. Program będzie modyfikowany w zależności od aktualnych potrzeb i występujących problemów.

XIII. USTALENIA KOŃCOWE

1. Za realizację programu wychowawczo-profilaktycznego odpowiedzialni są wszyscy pracownicy szkoły. Dyrektor szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji. Za realizację poszczególnych zadań odpowiedzialni są nauczyciele zadeklarowani lub wyznaczeni przez dyrektora szkoły.
2. Harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych jest opracowywany co roku, uwzględnia kierunki polityki oświatowej państwa oraz diagnozę problemów występujących w szkole, czynników ryzyka i czynników chroniących i stanowi odrębny załącznik.
3. Program wychowawczo - profilaktyczny I Liceum Ogólnokształcącego im. T. Kościuszki w Łukowie jest uchwalany przez Radę Rodziców w uzgodnieniu z radą pedagogiczną.

Harmonogram działań wychowawczo - profilaktycznych w roku szkolnym 2023/2024

1. Dokument powstał w oparciu o diagnozę uwzględniającą:
 - 1) analizę sytuacji wychowawczej w szkole (wnioski Zespołu Wychowawczego),
 - 2) wnioski Rzecznika Praw Ucznia,
 - 3) wnioski z ankiety badającej poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole i poza nią
 - 4) sprawozdanie z nadzoru pedagogicznego,
 - 5) analizę dokumentów szkolnych,
 - 6) wnioski z pracy wychowawczo-profilaktycznej i podejmowanych działań w ubiegłym roku szkolnym.

2. Dokument uwzględnia kierunki polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024:
 - 1) Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
 - 2) Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
 - 3) Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
 - 4) Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
 - 5) Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
 - 6) Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.

3. Zdiagnozowane czynniki ryzyka (tj. indywidualne cechy i zachowania uczniów lub wychowanków, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego):

- 1) częste przypadki obniżonej frekwencji uczniów –opuszczanie pojedynczych lekcji, spóźnianie się na lekcje;
- 2) występowanie trudnych, kryzysowych sytuacji w życiu uczniów (rodzinnym, osobistym);
- 3) trudności w nauce, słaba motywacja do nauki niektórych uczniów;
- 4) nadmierne korzystanie z Internetu, telewizji, portali społecznościowych, gier komputerowych;
- 5) palenie papierosów przez uczniów (w tym typu e-papieros);
- 6) spożywanie napojów energetyzujących;
- 7) pojawiające się zachowania uczniów świadczące o lekceważeniu zasad kultury osobistej i odpowiedniego stroju szkolnego;
- 8) występowanie zachowań wśród uczniów mogących świadczyć o obniżonej samoocenie;
- 9) są miejsca w szkole (toalety szkolne) gdzie uczniowie czują się mniej bezpiecznie.

4. Zdiagnozowane czynniki chroniące (tj. indywidualne cechy i zachowania uczniów lub wychowanków, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia lub wychowanka i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka):

- 1) dobre relacje uczniów z rodzicami;
- 2) dobra atmosfera panująca w szkole;
- 3) współpraca wychowawcy klasy z rodzicami uczniów;
- 4) dobra atmosfera w zespołach klasowych uczniów, pomoc koleżeńska;
- 5) możliwość rozwijania w szkole zainteresowań i pasji uczniów;
- 6) dostępność pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole;
- 7) uczniowie w szkole czują się bezpiecznie;
- 8) uczniowie w szkole nawiązują i podtrzymują relacje z rówieśnikami.

5. Rekomendacje do pracy wychowawczo - profilaktycznej na rok szkolny 2023/2024:

- 1) kontynuowanie działań na rzecz **poprawy frekwencji** uczniów na zajęciach;
- 2) **organizacja wycieczek**, wyjazdów celem min.: **poznawania polskiej kultury i dziedzictwa cywilizacyjnego Europy**;

- 3) **monitorowanie sytuacji uczniów** objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną i **potrzebujących wsparcia** oraz **dostępności i jakości wsparcia udzielanego uczniom**;
- 4) promowanie bezpieczeństwa cyfrowego, **kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie**;
- 5) psychoedukacja z zakresu **efektywnych sposobów uczenia się**;
- 6) **profilaktyka zdrowia psychicznego** ze szczególnym zwróceniem uwagi na sposoby radzenia sobie ze stresem i emocjami;
- 7) **ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży**;
- 8) promowanie zdrowego **stylu życia wolnego od substancji psychoaktywnych**;
- 9) realizacja na zajęciach z wychowawcą treści dotyczących min.: **walki z dezinformacją i weryfikacją treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych**;
- 10) **utrwalanie wśród uczniów zasad zachowania w społeczności klasy i szkoły, kultury języka i stroju ucznia**;
- 11) kontynuowanie działań na rzecz **kształtowania postaw patriotycznych, obywatelskich i moralnych wśród uczniów**;
- 12) **uwrażliwianie uczniów na wartości prawdy, dobra i piękna jako fundamentu sensu życia**;
- 13) **zachęcanie i wspieranie uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej**.

Poniższy harmonogram ma charakter otwarty. W trakcie roku szkolnego mogą być realizowane dodatkowe zadania wynikające z bieżącej sytuacji czy pojawiających się problemów w szkole. Na stopień realizacji/na realizację wybranych działań może mieć wpływ nauczanie na odległość i sytuacja epidemiologiczna w kraju/szkole. **W harmonogramie podkreślone zostały te zadania lub działania, które wynikają z wniosków zespołu wychowawczego oraz aktualnej polityki oświatowej państwa.**

Zadania do realizacji	Działania	Termin	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO				
Kształowanie i utrwalanie postaw patriotyczno - obywatelskich.	Apele, happeningi poświęcone tradycji historycznej.	wg harmonogramu uroczystości szkolnych i planów pracy organizacji młodzieżowych	wychowawcy, opiekunowie SU, opiekunowie organizacji młodzieżowych	Przygotowują klasy II
	Lekcje wychowawcze poświęcone tematyce patriotyzmu.	cały rok	wychowawcy	Klasy I, II, III, IV
	Udział młodzieży w uroczystościach patriotycznych i wydarzeniach historycznych na terenie szkoły i powiatu.	cały rok	dyrektor, wychowawcy, opiekunowie SU	Klasy I, II, III, IV
	Organizacja projektów edukacyjnych o tematyce patriotyczno-obywatelskiej.	cały rok	nauczyciele historii i wos	Klasy I, II, III, IV
	Porządkowanie grobów nauczycieli, żołnierzy i harcerzy na łukowskim cmentarzu.	listopad	A. Dobroch, D. Koszałka -Paluch, J. Pasternak	Klasy I, II
	Wycieczki do miejsc związanych z historią regionu i Polski oraz pozwalające poznać dziedzictwo cywilizacyjne Europy, w tym Polski.	cały rok	wychowawcy	Klasy I, II, III, IV
Kształowanie i pielęgnowanie tradycji szkolnych.	Uroczyste przyjęcie uczniów klas pierwszych do społeczności szkolnej dostosowane do warunków bezpieczeństwa w czasie pandemii.	wrzesień	P. Tymosz , dyrektor, wychowawcy, opiekunowie SU,	Klasy I
	Nauka hymnu szkolnego.	I semestr	wychowawcy, A. Łukasik, opiekunowie SU	Klasy I
	Święto Patrona Szkoły	luty	Wychowawcy wyznaczonych klas drugich	Klasy I, II
	Zapoznanie uczniów klas pierwszych z historią szkoły. Nauka hymnu szkoły.	wrzesień/październik	Wychowawcy Opiekunowie SU	Klasy I

	Uroczyste pożegnanie maturzystów	maj	wychowawcy kl. II i III, opiekunowie SU	Klasy I, II, III
Upowszechnianie edukacji klasycznej	Podkreślanie roli języka łacińskiego. Happening promujący wybrane sentencje po łacinie.	cały rok	nauczyciele przedmiotów humanistycznych, bibliotekarze szkolni	Klasy I, II, III, IV
Upowszechnianie świadomości prawnej wśród uczniów	Spotkania o tematyce prewencyjnej z przedstawicielami KP Policji w Łukowie.	listopad/grudzień	pedagog	Klasy I
	Organizacja spotkań dla uczniów nt. bezpieczeństwa w ruchu drogowym z udziałem funkcjonariuszy Wydziału Ruchu Drogowego KP Policji w Łukowie.	marzec/kwiecień	dyr ds. wychowawczych	Klasy II, III
	Udział uczniów w konkursach nt. wiedzy prawnej.	cały rok	nauczyciele historii , wos, historii i teraźniejszości, podstaw przedsiębiorczości	Klasy I, II, III, IV
	Umożliwianie młodzieży dostępu do środków masowego przekazu i czasopism prawnych w czytelni szkolnej (prenumerata <i>Gazety Prawnej</i>)	cały rok	nauczyciele biblioteki	Klasy I, II, III, IV
Upowszechnianie form samodzielności i samorządności młodzieży	Aktywne uczestnictwo przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego i innych organizacji młodzieżowych w życiu Liceum	zgodnie z planami pracy organizacji młodzieżowych	opiekunowie organizacji młodzieżowych	Klasy I, II, III
	Praca młodzieży w radiowęźle szkolnym.	cały rok	opiekun radiowęzła opiekunowie SU	Klasy I, II, III, IV
	Współdecydowanie uczniów o przyznawaniu pomocy materialnej osobom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji materialnej lub losowej.	cały rok	wychowawcy, pedagog szkolny, opiekunowie SU	Klasy I, II, III, IV
	Typowanie do nagród i podziękowań za naukę, pracę społeczną oraz za osiągnięcia w olimpiadach, konkursach i zawodach	maj (kl. III), czerwiec (kl. I-II)	wychowawcy, opiekunowie SU	Klasy I, II, III, IV

	sportowych.			
	Udział w nowelizacjach regulaminów szkolnych.	wg potrzeb	opiekunowie SU, dyrekcja	Klasy I, II, III, IV
Kształtowanie aktywnej postawy wobec problemów środowiska lokalnego	Udział uczniów w akcjach ekologicznych na rzecz środowiska lokalnego.	cały rok	nauczyciele biologii, opiekun SK LOP	Klasy I, II, III, IV
	Organizacja wycieczek turystyczno-krajoznawczych.	cały rok	wychowawcy	Klasy I, II, III, IV
	Realizacja projektów edukacji ekologicznej.	cały rok	nauczyciele biologii, opiekun SK LOP	Klasy I, II, III, IV
	Realizacja na lekcjach wychowawczych tematów dotyczących ochrony klimatu, ekologii, odpowiedzialności za środowisko naturalne.	cały rok	wychowawcy	Klasy I, II, III, IV
Kształtowanie umiejętności zawodowych	Indywidualne spotkania doradcze z uczniami i ich rodzicami.	cały rok	doradca zawodowy pedagog psycholog	Klasy I, II, III, IV
	Podejmowanie tematyki związanej z planowaniem ścieżki edukacyjno-zawodowej podczas godzin wychowawczych.	cały rok	wychowawcy	Klasy I, II, III, IV
	Udział uczniów w dniach otwartych, targach szkół, dniach kariery itp.	wg kalendarza imprez	pedagog, psycholog wychowawcy	Klasy II, III, IV
	Realizacja szkolnego programu doradztwa zawodowego.	cały rok	doradca zawodowy, pedagog, wychowawcy, nauczyciele	Klasy I, II, III, IV
	Badanie losów absolwentów szkoły.	I semestr	wyznaczony wychowawca kl. III	Absolwenci
Działania wspierające funkcjonowanie rodziny	Organizowanie pomocy materialnej uczniom, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, losowej.	wg potrzeb	dyrekcja, wychowawcy, pedagog, psycholog	Klasy I, II, III, IV
	Współpraca z instytucjami: MOPS, GOPS, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Specjalistyczny Ośrodek Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej, Sąd	wg potrzeb	dyrekcja, pedagog, psycholog, nauczyciele	Klasy I, II, III, IV

	Rodzinny, kuratorzy rodzinni, Policja.			
	Wspieranie młodzieży i ich rodziców w rozwiązywaniu problemów osobistych i szkolnych, w tym uczniów przybyłych z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb.	wg potrzeb	wychowawcy, pedagog, psycholog	Klasy I, II, III, IV
	Udostępnianie uczniom i rodzicom adresów instytucji niosących specjalistyczną pomoc i wsparcie.	wg potrzeb	wychowawcy, pedagog, psycholog	Klasy I, II, III, IV
	Podejmowanie działań w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	cały rok	Dyr. ds. wychowawczych, wychowawcy klas, pedagog, psycholog, pedagog specjalny	Klasy I, II, III, IV
Doskonalenie kompetencji społecznych, w tym edukacja informatyczna i medialna	Zajęcia dotyczące umiejętności komunikacji interpersonalnej. Warsztaty „Komunikacja bez przemocy”.	cały rok	psycholog w porozumieniu z wychowawcami klas	Wg potrzeb
	Nabywanie kompetencji wychowawczych przez nauczycieli i rodziców poprzez szkolenia, kursy, warsztaty, spotkania ze specjalistami .	wg potrzeb	dyrektor, wychowawcy, pedagog, psycholog	Współpraca z instytucjami zewnętrznymi, fundacjami itp.
	Zajęcia doskonalące umiejętności radzenia sobie ze stresem.	wg potrzeb	psycholog	Klasy I, II, III, IV
	Lekcje przedsiębiorczości i doradztwa zawodowego.	cały rok	doradca zawodowy, n-l przedsiębiorczości	Klasy I, II, III, IV
	Realizacja na lekcjach wychowawczych tematów dotyczących korzyści ze znajomości prawa w codziennym życiu. Gospodarowanie środkami finansowymi. Oszczędzanie.	cały rok	wychowawcy	Klasy I, II, III, IV
	Zapoznanie uczniów z serwisami internetowymi, których zadaniem jest	cały rok	wychowawcy, nauczyciele informatyki	Klasy I, II, III, IV

	sprawdzenie wiarygodności informacji publikowanych w Internecie, np. #Fake Hunter, PolitiFact, StopFace Polska			
Troska o kulturę życia codziennego, kształtowanie nawyków dobrego zachowania i właściwego wykorzystania czasu wolnego	Lekcje wychowawcze nt. zasad dobrego zachowania się.	cały rok	wychowawcy	Klasy I, II, III
	Przypominanie uczniom zasad zachowania w społeczności klasy i szkoły, kultury języka i stroju ucznia (np. pomocny może być kontrakt klasowy).	cały rok	wychowawcy, pedagog	Klasy I, II, III, IV
	Organizowanie akcji i happeningów promujących życzliwość, tolerancję i pozytywne nastawienie do drugiego człowieka (min. Szkolny Dzień bez Przemocy).	listopad	pedagog Młodzieżowi Liderzy w „Kościszce”	Klasy I, II
	Organizacja konkursów: "Wybieramy osobowość kulturalną w naszej klasie", "Mistrz savoir vivre".	listopad	pedagog wychowawcy	Klasy I, II
	Lekcje wychowawcze na temat kultury słowa „Stop wulgaryzmem”.	cały rok	wychowawcy	Klasy I, II, III, IV
OBSZAR ROZWOJU MORALNEGO				
Kształtowanie postaw moralnych i właściwej hierarchii wartości. Kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno	Dyskusja klasowa nad wartościami ważnymi w życiu człowieka. Wartości jako podstawa dojrzałych i odpowiedzialnych decyzji życiowych.	cały rok	wychowawcy	Klasy I, II, III, IV
	Realizacja lekcji wychowawczych na temat „Wartości i normy w życiu młodego człowieka”. Wrażliwość na prawdę, dobro i piękno.	cały rok	wychowawcy	Klasy I, II, III, IV
	Podjęmowanie interwencji wychowawczych.	cały rok	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	Klasy I, II, III, IV
	Działalność młodzieży w Szkolnym Kole	cały rok	psycholog	Klasy I, II, III, IV

	Wolontariatu.			
	Organizacja kiermaszu charytatywnego.	grudzień/kwiecień	pedagog	Klasy I, II, III, IV
	Rozwijanie zainteresowań uczniów w ramach zajęć pozalekcyjnych.	cały rok wg harmonogramu	opiekunowie organizacji młodzieżowych, nauczyciele	Klasy I, II, III, IV
	Organizowanie samopomocy koleżeńskiej w klasach i internacie (szczególnie uczniom mającym trudności w nauce).	wg potrzeb	wychowawcy	Klasy I, II, III, IV
	Promocja krwiodawstwa	do ustalenia	opiekun SK PCK, opiekun SU	Klasy III, IV
Kształtowanie postaw religijnych	Konkursy i olimpiady o tematyce religijnej.	cały rok	księża i katecheci	Zainteresowani uczniowie
	Wyjazdy do miejsc kultu religijnego (pielgrzymka maturzystów).	marzec	księża i katecheci	Zainteresowani uczniowie
	Udział uczniów w rekolekcjach wielkopostnych, we mszach św. min.: na rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego.	cały rok	księża i katecheci	Zainteresowani uczniowie
OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO				
Promowanie udziału młodzieży w kulturze	Oprawa muzyczna uroczystości szkolnych i pozaszkolnych.	wg potrzeb	opiekun chóru	Członkowie chóru
	Rozwijanie zainteresowań sztuką w Szkolnym Kole Teatralnym, w chórze szkolnym „Lutnia”, w radiowęźle i na innych zajęciach o charakterze artystycznym organizowanych w szkole.	cały rok	opiekunowie kół zainteresowań	Klasy I, II, III, IV
	Kontakty kulturalne z młodzieżą z Niemiec, Łotwy (poprzez współpracę z tamtejszymi szkołami).	cały rok	nauczyciele zaangażowani we współpracę	Zainteresowani uczniowie
	Wyjazdy młodzieży do teatrów, kin, muzeów na przedstawienia teatralne, seanse filmowe, koncerty, wystawy.	cały rok	wychowawcy	Zainteresowani uczniowie
	Organizowanie przedstawień teatralnych przez	zgodnie z	opiekunowie koła	Zainteresowani

	młodzież.	harmonogramem Koła Teatralnego	teatralnego	uczniowie
	Współpraca z Łukowskim Ośrodkiem Kultury, kinem „Łuków” i Muzeum Regionalnym w Łukowie.	cały rok	M. Szczygielska, nauczyciele, wychowawcy, dyrekcja	Klasy I, II, III, IV
	Udział młodzieży w konkursach literackich, plastycznych, recytatorskich.	cały rok	nauczyciele	Klasy I, II, III, IV
	Udział w konkursach fotograficznych. Praca w grupie fotograficznej.	cały rok	E. Lipińska	Zainteresowani uczniowie
	Przygotowywanie części artystycznych na apele i uroczystości szkolne, Dzień Otwarty itp.	wg harmonogramu imprez i uroczystości szkolnych	wychowawcy klas drugich, M. Łukasik, M. Wardak, A. Łukasik	Wyznaczone klasy II
Rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród młodzieży.	Lekcje biblioteczne dla klas I.	w porozumieniu z wychowawcą	nauczyciele bibliotekarze, wychowawcy	Klasy I
	Konkursy czytelnicze.	cały rok	nauczyciele bibliotekarze	Klasy I, II, III, IV
	Zakup nowości wydawniczych do biblioteki szkolnej z uwzględnieniem potrzeb i zainteresowań uczniów.	cały rok	nauczyciele bibliotekarze	Klasy I, II, III, IV
	Organizacja spotkań autorskich z pisarzami.	cały rok	nauczyciele bibliotekarze	Klasy I, II
Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	Lekcje wychowawcze na temat: zainteresowania i pasje, konstruktywne sposoby spędzania czasu wolnego.	cały rok	wychowawcy	Klasy I, II, III, IV
	Szkolny chór „Lutnia”.	cały rok	A. Łukasik	Zainteresowani uczniowie
	Szkolne koło teatralne	cały rok	E. Lipińska, M. Rusinek	Zainteresowani uczniowie
	Koło szachowe	cały rok	A. Malejka	Zainteresowani uczniowie
	Szkolne koło wolontariatu	cały rok	A. Zaniewicz	Zainteresowani uczniowie
	Młodzieżowi Liderzy w "Kościech"	cały rok	M. Łukasik	Zainteresowani

				uczniowie
	Koło fotograficzne	wg potrzeb	E. Lipińska	Zainteresowani uczniowie
	Radiowęzeł szkolny	cały rok	P. Tymosz	Zainteresowani uczniowie
	Harcerstwo	cały rok	M. Mojski	Zainteresowani uczniowie
	Szkolne Koło PCK, Szkolne Koło LOP	cały rok	E. Malejka, M. Czubaszek - Siuj	Zainteresowani uczniowie
	Szkolny Klub Sportowy	cały rok	nauczyciele wychowania fizycznego	Zainteresowani uczniowie
	Zachęcanie uczniów do udziału w olimpiadach i konkursach przedmiotowych.	wg harmonogramu olimpiad i konkursów	nauczyciele	Zainteresowani uczniowie
	Konkurs „Talent Mam!”	grudzień	M. Łukasik i Młodzieżowi Liderzy w „Kościuszcze”	Klasy I, II, III, IV
OBSZAR ZDROWIA PSYCHOFIZYCZNEGO				
Promowanie zdrowego trybu życia poprzez kulturę fizyczną i sport	Organizacja zajęć sportowych w formie SKS, sekcji sportowych	cały rok	nauczyciele w-f	Klasy I, II, III, IV
	Udział młodzieży w zawodach sportowych organizowanych w szkole i zawodach międzyszkolnych.	zgodnie z harmonogramem zawodów	nauczyciele w-f	Klasy I, II, III, IV
Kształtowanie postaw prozdrowotnych	Pogadanki na tematy przyczyn powstawania chorób. Kontynuacja profilaktyki chorób.	wg potrzeb	wychowawcy, pielęgniarka szkolna	Klasy I, II, III, IV
	Realizacja tematów dotyczących zasad prawidłowego odżywiania się na gddw.	wg planów pracy wychowawczej	wychowawcy	Klasy I, II, III, IV
	Włączanie się w ogólnopolskie akcje i kampanie społeczne np.: „Dzień bez papierosa”, „Światowy Dzień Walki z AIDS”, „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi”; „Dzień Bezpiecznego Internetu”, „Światowy Dzień Życzliwości”.	wg potrzeb	nauczyciele i wychowawcy	Klasy I, II, III, IV

Dbanie o higienę procesu nauczania	Eliminowanie sytuacji stresowych przez np. dwutygodniowy okres adaptacji młodzieży klas I.	dwa pierwsze tygodnie września	nauczyciele i wychowawcy	Klasy I
	Integrowanie zespołu klasowego, tworzenie pozytywnego klimatu emocjonalnego w grupie.	I semestr	wychowawcy, pedagog, psycholog	Klasy I, II, III, IV
	Zajęcia poświęcone efektywnym sposobom uczenia się i zapamiętywania.	cały rok	wychowawcy, pedagog, psycholog	Klasy I, II, III, IV
	Kontynuowanie działań na rzecz poprawy frekwencji uczniów na zajęciach.	cały rok	wychowawcy klas, pedagog, psycholog dyr. ds. wychowania	Klasy I, II, III, IV
	Kontakty indywidualne wychowawców i nauczycieli z rodzicami; wykorzystywanie e-dziennika do systematycznego informowania rodziców o nieobecnościach uczniów i ich postępkach w nauce.	cały rok	wychowawcy, nauczyciele	Klasy I, II, III, IV
	Podejmowanie działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa w szkole (przestrzeganie zasad zawartych w przepisach ogólnych BHP oraz w Statucie Szkoły).	cały rok	dyrekcja, nauczyciele, pracownicy administracji i obsługi szkoły, uczniowie	Klasy I, II, III, IV
Promocja zdrowego stylu życia	Podkreślanie znaczenia aktywności fizycznej.	cały rok	wychowawcy, nauczyciele w-f	Klasy I, II, III, IV
	Dostarczenie wiedzy o sposobach reagowania w sytuacjach kryzysowych na lekcjach edukacji dla bezpieczeństwa. Zasady ewakuacji w szkole.	I semestr	P. Tymosz wychowawcy klas,	Klasy I, II, III, IV
	Realizacja edukacji przedmedycznej.	cały rok	P. Tymosz	Klasy II
	Akcja profilaktyczna pod hasłem: „Nie pal i nie truj innych!” (happening z okazji Światowego Dnia bez Tytoniu, konkurs na limeryk antynikotynowy, na logo antynikotynowe, test wiedzy na temat szkodliwości palenia papierosów).	maj/czerwiec	pedagog	Klasy I
	Program profilaktyczny „Tydzień bez nałogów”	Listopad/grudzień	pedagog	Klasy I

	(konkurs na pracę pisemną poruszającą problem używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, konkurs na plakat promujący styl życia wolny od substancji psychoaktywnych, koncert profilaktyczny).			
Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego młodzieży	Lekcje wychowawcze z zakresu edukacji medialnej, poświęcone oddziaływaniu mediów, uczące krytycznego myślenia wobec treści zawartych w reklamach czy destrukcyjnych wzorców medialnych. Zajęcia dotyczące walki z dezinformacją i weryfikacją treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.	cały rok	wychowawcy, nauczyciele	Klasy I, II, III, IV
	Realizacja tematów promujących bezpieczeństwo cyfrowe min.: „ Jak zadbać o swoje bezpieczeństwo cyfrowe?”, „Mowa nienawiści w Internecie (hejt)”.	cały rok	nauczyciele informatyki, wychowawcy, M. Łukasik i Młodzieżowi Liderzy, A. Zaniewicz	Klasy I, II, III, IV
	Uświadamianie zagrożeń związanych z nałogami i uzależnieniami od substancji psychoaktywnych.	cały rok	wychowawcy, pedagog, psycholog	Klasy I, II, III, IV
	Uświadamianie zagrożeń uzależnieniami behawioralnymi (korzystanie z Internetu, uczestnictwo w grach hazardowych, granie w gry komputerowe itp.).	cały rok	wychowawcy, pedagog, psycholog	Klasy I, II, III, IV
	Program „Młodzieżowi liderzy w „Kościuszcze”.	cały rok szkolny	M. Łukasik	Zainteresowani uczniowie klas
	Kampanie informacyjno- profilaktyczne adresowane do rodziców podnoszące kompetencje wychowawcze, w tym poświęcone oddziaływaniu mediów na funkcjonowanie poznawcze młodzieży (np. warsztaty, spotkania, przesyłanie materiałów edukacyjnych).	cały rok	dyr. ds. wychowawczych pedagog, psycholog	Rodzice uczniów klas I, II, III
	Warsztaty profilaktyczne dla wszystkich klas	luty-czerwiec	pedagog we współpracy z	Klasy I, II

	pierwszych z przedstawicielem Fundacji PRAESTERNO z Lublina z uwzględnieniem sytuacji epidemiologicznej.		organizacjami pożytku publicznego	
	Współpraca z MKRPA w Łukowie	cały rok	pedagog	Klasy I, II, III, IV
Wzmacnianie poczucia własnej wartości i budowania adekwatnej samooceny uczniów	Organizacja spotkań, wycieczek o charakterze integracyjnym. Podejmowanie wspólnie z uczniami działań o charakterze prospołecznym.	cały rok	wychowawcy, pedagog, psycholog, opiekunowie organizacji młodzieżowych	Klasy I, II, III, IV
	Zajęcia mające na celu pomoc w akceptacji siebie, samoocenie, odkrywaniu własnych możliwości, radzenia sobie ze stresem i budowania dobrych relacji z otoczeniem.	cały rok	wychowawcy, psycholog	Klasy I, II, III, IV
	Podejmowanie tematyki dotyczącej umiejętności podejmowania właściwych decyzji i dokonywania życiowych wyborów na lekcjach religii, przedsiębiorczości, GDDW, WDŻ, doradztwa zawodowego i indywidualnych rozmów.	cały rok	nauczyciele, wychowawcy, pedagog, psycholog, doradca zawodowy	Klasy I, II, III, IV